

31998L0049

L 209/46

DZIENNIK URZĘDOWY WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

25.7.1998

DYREKTYWA RADY 98/49/WE**z dnia 29 czerwca 1998 r.****w sprawie ochrony uprawnień do dodatkowych świadczeń emerytalnych lub rentowych pracowników i osób prowadzących działalność na własny rachunek przemieszczających się we Wspólnocie**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 51 i 235,

uwzględniając wniosek Komisji ⁽¹⁾,uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego ⁽²⁾,uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Jedną z podstawowych wolności we Wspólnocie jest swobodny przepływ osób; Traktat przewiduje, iż Rada, stanowiąc jednomyślnie, przyjmuje takie środki w dziedzinie zabezpieczenia społecznego, jakie są niezbędne w celu zapewnienia swobodnego przepływu pracowników.
- (2) Ochrona socjalna pracowników jest zapewniana przez ustawowe systemy zabezpieczenia społecznego uzupełnione dodatkowymi systemami zabezpieczenia społecznego.
- (3) Ustawodawstwo już przyjęte przez Radę w celu ochrony praw do zabezpieczenia społecznego pracowników i ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie, mianowicie rozporządzenie Rady (EWG) nr 1408/71 z dnia 14 czerwca 1971 r. w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek oraz do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie ⁽⁴⁾ i (EWG) nr 574/72 z dnia 21 marca 1972 r. w sprawie wykonywania rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek oraz do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie ⁽⁵⁾,

dotyczy jedynie ustawowych systemów emerytalno-rentowych; system koordynacji przewidziany w rozporządzeniach nie obejmuje dodatkowych systemów emerytalno-rentowych, z wyjątkiem systemów, które objęte są terminem „ustawodawstwo”, określonym w art. 1 lit. j) akapit pierwszy rozporządzenia (EWG) nr 1408/71, lub w stosunku do których Państwo Członkowskie złożyło deklarację zgodnie z tym artykułem.

- (4) Rada posiada szeroką swobodę w zakresie wyboru najbardziej właściwych środków osiągnięcia celu określonego w art. 51 Traktatu; system koordynacji, określony w rozporządzeniach (EWG) nr 1408/71 i (EWG) nr 574/72, w szczególności zasady sumowania, nie są właściwe dla dodatkowych systemów emerytalno-rentowych, z wyjątkiem systemów, które są objęte terminem „ustawodawstwo”, określonym w art. 1 lit. j) akapit pierwszy rozporządzenia (EWG) nr 1408/71, lub w stosunku do którego Państwo Członkowskie złożyło oświadczenie zgodnie z tym artykułem, i dlatego powinny być przedmiotem szczególnych środków, z których pierwszym jest niniejsza dyrektywa, w celu uwzględnienia ich szczególnej natury i cech charakterystycznych oraz zróżnicowania takich systemów w Państwach Członkowskich.
- (5) Żadna emerytura lub renta ani świadczenie nie powinno podlegać przepisom zarówno niniejszej dyrektywy, jak również rozporządzeniom (EWG) nr 1408/71 i (EWG) nr 574/72, dlatego każdy dodatkowy system emerytalno-rentowy, który wchodzi w zakres tych rozporządzeń, nie może podlegać przepisom niniejszej dyrektywy, ponieważ Państwo Członkowskie złożyło w tym celu oświadczenie zgodnie z art. 1 lit. j) rozporządzenia (EWG) nr 1408/71.
- (6) W zaleceniu 92/442/EWG z dnia 27 lipca 1992 r. w sprawie zbliżania celów i polityk ochrony socjalnej ⁽⁶⁾ Rada zaleciła, aby Państwa Członkowskie „wspierały, w razie potrzeby, zmiany zasad regulujących nabywanie uprawnień do emerytury lub renty oraz, w szczególności, dodatkowych praw do dodatkowych świadczeń emerytalnych lub rentowych w celu usunięcia przeszkód w mobilności zatrudnionych pracowników”.

⁽¹⁾ Dz.U. C 5 z 9.1.1998, str. 4.⁽²⁾ Dz.U. C 152 z 18.5.1998.⁽³⁾ Dz.U. C 157 z 25.5.1998, str. 26.⁽⁴⁾ Dz.U. L 149 z 5.7.1998, str. 2. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1223/98 (Dz.U. L 168 z 13.6.1998, str. 1).⁽⁵⁾ Dz.U. L 74 z 27.3.1972, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1223/98 (Dz.U. L 168 z 13.6.1998, str. 1).⁽⁶⁾ Dz.U. L 245 z 26.8.1992, str. 49.

- (7) Przyczyniając się do osiągnięcia celu, pracownikom, którzy się przemieszczają lub których miejsce zatrudnienia jest przenoszone z jednego Państwa Członkowskiego do innego, zagwarantowane jest równe traktowanie, jeżeli chodzi o ochronę ich uprawnień do dodatkowych świadczeń emerytalnych lub rentowych z pracownikami, którzy pozostają lub których miejsce zatrudnienia zmienia się, ale pozostaje w tym samym Państwie Członkowskim.
- (8) Swobodny przepływ osób, który jest jednym z podstawowych praw zawartych w Traktacie, nie jest ograniczony do pracowników najemnych, ale rozciąga się również na osoby prowadzące działalność na własny rachunek.
- (9) Traktat nie przyznaje kompetencji innych niż zawarte w art. 235 w celu podejmowania właściwych środków w zakresie zabezpieczenia społecznego w odniesieniu do osób prowadzących działalność na własny rachunek.
- (10) W celu umożliwienia skutecznego wykonywania prawa do swobodnego przepływu pracownicy i inne uprawnione osoby powinni mieć zagwarantowane równe traktowanie w zakresie zachowania ich nabytych praw do świadczeń emerytalnych lub rentowych wynikających z dodatkowych systemów emerytalno-rentowych.
- (11) Państwa Członkowskie powinny podjąć niezbędne środki w celu zapewnienia, że świadczenia z dodatkowych systemów emerytalno-rentowych są wypłacane ich członkom i byłym członkom, jak również innym uprawnionym osobom zgodnie z tymi systemami we wszystkich Państwach Członkowskich, z zastrzeżeniem, że wszystkie ograniczenia dotyczące swobodnego przepływu płatności i kapitału są zakazane na podstawie art. 73b Traktatu.
- (12) W celu ułatwienia wykonywania prawa do swobodnego przepływu przepisy krajowe powinny, w miarę potrzeby, być dostosowane w celu umożliwienia kontynuowania wpłacania składek do dodatkowego systemu emerytalno-rentowego, ustanowionego w jednym Państwie Członkowskim przez pracowników lub w ich imieniu, którzy są delegowani do innego Państwa Członkowskiego, zgodnie z tytułem II rozporządzenia (EWG) nr 1408/71.
- (13) W odniesieniu do tego Traktat wymaga nie tylko zakazu jakiegokolwiek dyskryminacji ze względu na obywatelstwo między pracownikami Państw Członkowskich, ale również zniesienia każdego środka krajowego, który może utrudniać lub powodować mniejszą atrakcyjność dla tych pracowników w wykonywaniu podstawowych wolności zagwarantowanych w Traktacie, zgodnie z wykładnią Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich w kolejnych orzeczeniach.
- (14) Pracownicy wykonujący prawo do swobodnego przepływu powinni być właściwie informowani przez pracodawców, powierników lub inne osoby odpowiedzialne za zarządzanie dodatkowymi systemami emerytalno-rentowymi, w szczególności w odniesieniu do wyborów i dostępnych im alternatyw.

- (15) Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla ustawodawstw Państw Członkowskich dotyczących zbiorowego działania w celu obrony interesów związków i pracowników.
- (16) Ze względu na zróżnicowanie dodatkowych systemów zabezpieczenia społecznego Wspólnota powinna ustanowić jedynie ogólne ramy celów i dlatego dyrektywa jest właściwym instrumentem prawnym.
- (17) Zgodnie z zasadami pomocniczości i proporcjonalności, określonymi w art. 3b Traktatu, cele niniejszej dyrektywy nie mogą być w sposób wystarczający osiągnięte przez Państwa Członkowskie i mogą dlatego być lepiej osiągnięte przez Wspólnotę; niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest niezbędne do osiągnięcia tych celów,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

ROZDZIAŁ I

CEL I ZAKRES

Artykuł 1

Celem niniejszej dyrektywy jest ochrona praw członków dodatkowych systemów emerytalno-rentowych, którzy przemieszczają się z jednego Państwa Członkowskiego do innego, przyczyniając się przez to do usuwania przeszkód w swobodnym przepływie pracowników i osób prowadzących działalność na własny rachunek we Wspólnocie. Ochrona taka dotyczy uprawnień do świadczeń emerytalnych lub rentowych zgodnie zarówno z dobrowolnymi, jak i obowiązkowymi dodatkowymi systemami emerytalno-rentowymi, z wyjątkiem systemów objętych rozporządzeniem (EWG) nr 1408/71.

Artykuł 2

Niniejszą dyrektywę stosuje się do członków dodatkowych systemów emerytalno-rentowych i innych uprawnionych zgodnie z takimi systemami, którzy nabyli lub są w trakcie nabywania praw w jednym lub kilku Państwach Członkowskich.

ROZDZIAŁ II

DEFINICJE

Artykuł 3

Do celów niniejszej dyrektywy:

- a) „dodatkowa emerytura lub renta” oznacza emeryturę za wysługę lat oraz, gdzie tak stanowią zasady dodatkowego systemu emerytalno-rentowego, ustanowionego zgodnie z ustawodawstwem i praktyką krajową, świadczenia

inwalidzkie i renty rodzinne, które mają uzupełnić lub zastąpić te zapewniane w tych samych przypadkach przez ustawowe systemy zabezpieczenia społecznego;

- b) „dodatkowy system emerytalno-rentowy” oznacza każdy pracowniczy program emerytalno-rentowy utworzony zgodnie z ustawodawstwem i praktyką krajową, taki jak umowa ubezpieczenia grupowego lub system repartycyjny, uzgodniony przez jedną lub więcej branż lub sektorów, system kapitałowy lub przyrzeczenie emerytury lub renty zaspokajane z księgi rezerw albo każde zbiorowe lub inne porównywalne rozwiązanie mające na celu zapewnienie dodatkowej emerytury lub renty dla pracowników lub osób prowadzących działalność na własny rachunek;
- c) „uprawnienia do świadczeń emerytalnych lub rentowych” oznaczają wszystkie świadczenia, do których członkowie systemów i inne uprawnione osoby są upoważnione zgodnie z zasadami dodatkowego systemu emerytalno-rentowego, stosowane zgodnie z ustawodawstwem krajowym;
- d) „nabyte uprawnienia do świadczeń emerytalnych lub rentowych” oznaczają każde uprawnienie do świadczeń uzyskane po spełnieniu warunków wymaganych przez zasady dodatkowego systemu emerytalno-rentowego stosowanego zgodnie z ustawodawstwem krajowym;
- e) „delegowany pracownik” oznacza osobę, która jest delegowana do pracy w innym Państwie Członkowskim i która zgodnie z tytułem II rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 dalej podlega ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, z którego pochodzi, i „delegowanie” jest zgodnie z nim rozumiane;
- f) „składka” oznacza każdą płatność dokonaną lub która uważana była za dokonaną do dodatkowego systemu emerytalno-rentowego.

ROZDZIAŁ III

ŚRODKI OCHRONY UPRAWNIEŃ DO DODATKOWYCH ŚWIADCZEŃ EMERYTALNYCH LUB RENTOWYCH PRACOWNIKÓW PRZEMIESZCZAJĄCYCH SIĘ WE WSPÓLNOŚCI

Artykuł 4

Równość traktowania w zakresie zachowania uprawnień do świadczeń emerytalnych lub rentowych

Państwa Członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia zachowania przysługujących uprawnień do świadczeń emerytalnych lub rentowych członków dodatkowego systemu emerytalno-rentowego, w stosunku do których nie są dłużej płacone składki do tego systemu w konsekwencji ich przemieszczenia się z jednego Państwa Członkowskiego do innego, w takim samym zakresie, jak członków, w stosunku do których składki nie są dłużej płacone, ale którzy pozostają w tym samym Państwie Członkowskim. Niniejszy artykuł ma również zastosowanie do innych uprawnionych osób zgodnie z zasadami danego dodatkowego systemu emerytalno-rentowego.

Artykuł 5

Płatności transgraniczne

Państwa Członkowskie zapewniają, że w odniesieniu do członków dodatkowych systemów emerytalno-rentowych, jak

również innych uprawnionych zgodnie z tymi systemami, dodatkowe systemy emerytalno-rentowe dokonują płatności w innych Państwach Członkowskich bez potrącania jakichkolwiek podatków i opłat od transakcji, które mogą być stosowane, wszystkich świadczeń należnych zgodnie z takimi systemami.

Artykuł 6

Składki na dodatkowe systemy emerytalno-rentowe wpłacane przez delegowanych pracowników lub w ich imieniu

1. Państwa Członkowskie przyjmują takie środki, jakie są niezbędne w celu ułatwienia kontynuowania wpłacania składek do dodatkowego systemu emerytalno-rentowego utworzonego w Państwie Członkowskim przez delegowanego pracownika lub w jego imieniu, który jest członkiem takiego systemu w okresie jego wydelegowania do innego Państwa Członkowskiego.

2. Jeżeli, zgodnie z ust. 1, kontynuowane jest wpłacanie składek do dodatkowego systemu emerytalno-rentowego w jednym Państwie Członkowskim, delegowany pracownik i, gdzie jest to stosowane, jego pracodawca są wyłączeni z obowiązku wpłacania składek do dodatkowego systemu emerytalno-rentowego w drugim Państwie Członkowskim.

Artykuł 7

Informowanie członków systemu

Państwa Członkowskie podejmują środki w celu zapewnienia, że pracodawcy, powiernicy oraz inne osoby odpowiedzialne za zarządzanie dodatkowymi systemami emerytalno-rentowymi zapewniają członkom systemu stosowne informacje, kiedy przemieszczają się oni do innego Państwa Członkowskiego, jeżeli chodzi o ich uprawnienia do świadczeń emerytalnych lub rentowych oraz możliwości wyboru, które są im dostępne zgodnie z systemem. Informacje takie powinny przynajmniej odpowiadać informacjom przekazywanym członkom systemu, za których składki przestały być wpłacane, ale którzy pozostali w tym samym Państwie Członkowskim.

ROZDZIAŁ IV

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 8

Państwa Członkowskie mogą przyjąć, że przepisy art. 6 stosuje się w odniesieniu do delegacji, które nastąpiły dnia lub po dniu 25 lipca 2001 r.

Artykuł 9

Państwa Członkowskie wprowadzają do swoich krajowych systemów prawnych środki, niezbędne do zapewnienia wszystkim osobom, które uznają się za pokrzywdzone ze względu na zaniedbanie stosowania przepisów niniejszej dyrektywy, możliwości dochodzenia ich roszczeń w procesie sądowym, po ewentualnym zwróceniu się do innych właściwych władz.

Artykuł 10

1. Państwa Członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy nie później niż 36 miesięcy od daty jej wejścia w życie lub zapewniają do tej daty, że partnerzy społeczni wprowadzają wymagane przepisy w drodze porozumienia. Państwa Członkowskie podejmują wszystkie niezbędne kroki w celu umożliwienia im w każdym czasie osiągnięcia skutków określonych w niniejszej dyrektywie. Państwa Członkowskie niezwłocznie informują o tym Komisję.

Przepisy przyjęte przez Państwa Członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez Państwa Członkowskie.

Państwa Członkowskie powiadamiają Komisję, z jakimi władzami krajowymi należy kontaktować się w sprawie stosowania niniejszej dyrektywy.

2. Nie później niż do dnia 25 stycznia 2002 r. Państwa Członkowskie przekażą Komisji teksty przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

3. Na podstawie informacji dostarczonych przez Państwa Członkowskie Komisja w ciągu sześciu miesięcy od wejścia w życie niniejszej dyrektywy przedłoży sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu.

Sprawozdanie dotyczy stosowania niniejszej dyrektywy i, w odpowiednim przypadku, zawiera propozycje zmian, jakie mogą okazać się niezbędne.

Artykuł 11

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie z dniem jej opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Artykuł 12

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Luksemburgu, dnia 29 czerwca 1998 r.

W imieniu Rady

R. COOK

Przewodniczący